

๔. โครงการพัฒนาส้มจุก

๔.๑ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๔.๑.๑ เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๔.๑.๒ เพื่อรวบรวมข้อมูล ลักษณะของส้มจุก การขยายพันธุ์ การจัดการแปลงปลูกของส้มจุก ของเกษตรกร

๔.๑.๓ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกส้มจุก ในด้านการขยายพันธุ์ และการจัดการแปลง ปลูกของส้มจุก ให้กับเกษตรกรผู้ปลูก

๔.๒ พื้นที่ดำเนินการ ตำบลแค อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

๔.๓ ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๕ - มิถุนายน ๒๕๖๖

๔.๔ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร ผู้สนใจการขยายพันธุ์ส้มจุก ในอำเภोजะนะ และพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน อย่างน้อย ๓ แปลง จำนวน ๑๕ คน

๔.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๕.๑ สอนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

๔.๕.๒ เพื่อรวบรวมข้อมูล ลักษณะของส้มจุก การขยายพันธุ์ การจัดการแปลงปลูกของส้มจุก ของเกษตรกร

๔.๕.๓ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกส้มจุก ในด้านการขยายพันธุ์ และการจัดการแปลง ปลูกของส้มจุก ให้กับเกษตรกรผู้ปลูก

๔.๖ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๖.๑ ร่วมประชุมวางแผนของการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาส้มจุก

๔.๖.๒ ประชาสัมพันธ์เกษตรกร ผู้สนใจการขยายพันธุ์ส้มจุก ในอำเภोजะนะ และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเชิญร่วมประชุมเพื่อระดมความคิด และเสนอแนวทางในการพัฒนาการผลิตส้มจุกในพื้นที่ โดยร่วมกับ วิทยาลัยส้มจุก

๔.๖.๓ ลงพื้นที่สำรวจ รวบรวมข้อมูล การผลิตส้มจุก ในพื้นที่ ตำบลแค อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

๔.๖.๔ ดำเนินการจัดกิจกรรมเวทีเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การผลิตส้มจุก ในด้านต่าง ๆ เช่น พันธุ์ การให้ปุ๋ย และการจัดการฟาร์ม เป็นต้น

๔.๖.๕ ดำเนินการจัดกิจกรรมเยี่ยมชมสวนส้มจุกของสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุง การผลิตในสภาพจริง

๔.๖.๖ สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

๔.๗ บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ ผศ.ดร.ศุภครุษา อภิตกร (คณะเทคโนโลยีการเกษตร) และสถาบันวิจัยและพัฒนา มรภ.สงขลา

๔.๘ การดำเนินงาน

ได้ดำเนินการลงพื้นที่ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล การผลิตส้มจุกในพื้นที่ ตำบลแค อำเภอนะ จังหวัดสงขลา จำนวน ๓ แปลง ได้แก่

แปลงที่ ๑ นายคมสัน หลีชาหรี

ลักษณะแปลง : ปลูกเป็นแถว ๑ แถว มีทั้งหมด ๕ ต้น

การขยายพันธุ์ : ใช้เมล็ดในการขยายพันธุ์

อายุของต้น : ๕ ปี

แปลงที่ ๒ นายไธ หนาน

ลักษณะแปลง : ปลูกแถวละ ๔ ต้น ๓ แถว มีทั้งหมด ๑๒ ต้น

การขยายพันธุ์ : ใช้เมล็ดในการขยายพันธุ์

อายุของต้น : ๓ ปีครึ่ง

แปลงที่ ๓ นายวันดา ไช้

ลักษณะแปลง : ปลูกเป็นแถวประ ๔ แถว มีทั้งหมด ๓๙ ต้น

การขยายพันธุ์ : ใช้ต้นต่อในการขยายพันธุ์

อายุของต้น : ประมาณ ๓-๔ ปี

จากการสำรวจการผลิตส้มจุกในพื้นที่ดังนี้ ลักษณะส้มจุก จากการเพาะเมล็ด ลักษณะต้นจะ สูง มีหนาม ส่วนต้นที่ได้จากการตอนกิ่งหรือเสียบยอด ลักษณะต้นจะเป็นทรงพุ่ม ต้นจะไม่มีหนาม ลักษณะ ผลลูกใหญ่ ผิวขรุขระเปลือกจะหนา ช่วงเวลาออกดอกจะออกดอกประมาณเดือนเมษายน – ตุลาคม ออกปีละ ๒ ครั้ง วิธีเก็บต้องรอให้ผิวออกเหลืองแล้วใช้วิธีตัด

จากการจัดเวทีเสวนาชาวบ้านได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากการผลิตส้มจุกในด้านต่าง ๆ เช่น พันธุ์ การให้ปุ๋ย และการจัดการแปลง การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการทำปุ๋ย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเพาะเมล็ดส้มจุก เป็นต้น

ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

